

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ - ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Οκτώβριος 2025 – Ιούνιος 2026

Αίθουσα Διαλέξεων (Ημιώροφος)
Β΄ Παθολογική Κλινική
Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία (*MSc Rheumatology – Musculoskeletal Health*)» της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ ιδρύθηκε το 2016 (ΦΕΚ Β' 3629/09-11-2016) και επανιδρύθηκε τον Αύγουστο του 2018 (ΦΕΚ Β' 3347/10-8-2018).

Το ΠΜΣ αυτό σκοπό έχει την κάλυψη σημαντικών ανεκπλήρωτων επιστημονικών, διδακτικών και κοινωνικών αναγκών. Οι ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις αποτελούν μια από τις συχνότερες ομάδες παθήσεων στο γενικό πληθυσμό προσβάλλοντας περίπου 1 στους 4 ενήλικες. Η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης του γενικού πληθυσμού σε συνδυασμό με άλλους επιβαρυντικούς παράγοντες (αύξηση ποσοστού παχυσαρκίας, κάπνισμα, καθιστική ζωή κλπ.) αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση του αριθμού των ασθενών που θα προσβληθούν από αυτές τις παθήσεις τα επόμενα χρόνια. Οι παθήσεις αυτές αποτελούν πλέον μια από τις συχνότερες αιτίες αναπηρίας και απώλειας ωρών εργασίας στο γενικό πληθυσμό ενώ συνοδεύονται από σημαντική επίδραση στη ποιότητα ζωής των ασθενών. Το άμεσο και έμμεσο οικονομικό κόστος των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων στην Ελληνική κοινωνία είναι ήδη σημαντικό και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τις επόμενες δεκαετίες.

Η έγκαιρη πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων απαιτεί την συντονισμένη προσπάθεια ομάδας καλά εκπαιδευμένων λειτουργών υγείας που περιλαμβάνει ιατρούς, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κλπ.

Σκοπός του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία (*Rheumatology – Musculoskeletal Health*)» είναι:

- Να προσφέρει υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακή εκπαίδευση στην Ρευματολογία και Μυοσκελετική Υγεία
- Να προάγει την έρευνα στις ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις
- Να καλλιεργήσει την συντονισμένη διαγνωστική προσέγγιση και θεραπευτική διαχείριση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις από καλά εκπαιδευμένη ομάδα επαγγελματιών υγείας (ιατρούς, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κλπ.) και
- Να εκπαιδεύσει τους λειτουργούς υγείας στην διαμόρφωση πολιτικών πρόληψης των συχνότερων ρευματολογικών και μυοσκελετικών παθήσεων στο γενικό πληθυσμό.

Μέχρι σήμερα το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο (*Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία*) καλύπτεται αποσπασματικά από τα Προγράμματα του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων Ιατρικής και άλλων τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου (Επιστημών Υγείας, Νοσηλευτικής κλπ.). Στον Ελληνικό χώρο δεν υπάρχει κανένα ΠΜΣ στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο ενώ ακόμη και στο διεθνή χώρο, τα διαθέσιμα ΠΜΣ είναι ελάχιστα.

Η διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΜΣ γίνεται από προσωπικό ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και άλλων Σχολών Συναφούς Αντικείμενου ή άλλων διδασκόντων με σημαντική κλινική, διδακτική και ερευνητική εμπειρία στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει σειρά διαλέξεων, Φροντιστηρίων Κλινικής Εξάσκησης και Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ., *MSc in Rheumatology - Musculoskeletal Health*) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Εκ μέρους της Συντονιστικής Επιτροπής, σας καλωσορίζουμε στη νέα σειρά Μαθημάτων του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» και αναμένουμε την ανάδειξη μιας νέας γενιάς καλά εκπαιδευμένων λειτουργών υγείας που θα προσφέρουν στην καλύτερη παροχή υγείας στους Έλληνες ασθενείς με ρευματικά-μυοσκελετικά νοσήματα.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ

Δημήτριος Α. Βασιλόπουλος
Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2025-2026

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025			
Μάθημα 1 Εισαγωγή στη ρευματολογία-μυοσκελετική υγεία – Επιδημιολογία ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων			
ΤΡΙΤΗ 07/10/2025	16:00-17:00	ΠΜΣ Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία: Εισαγωγή	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-18:00	Βασικές αρχές επιδημιολογίας-στατιστικής	Μπερτσιάς Γ. (Διαδικτυακά)
	18:00-19:00	Βασικές αρχές έρευνας Ι	
ΠΕΜΠΤΗ 09/10/2025	16:00-17:00	Επιδημιολογία ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων	Τεκτονίδου Μ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 13/10/2025	16:00-18:00	Βασικές αρχές έρευνας ΙΙ	Μπερτσιάς Γ. (Διαδικτυακά)
ΤΡΙΤΗ 14/10/2025	16:00-17:30	Συστηματικές ρευματικές παθήσεις: Περίγραμμα	Σφηκάκης Π.
	17:30-18:30	Γενικές αρχές σημειολογίας ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων	
	18:30-20:00	Αρθρίτιδες (φλεγμονώδεις – μη φλεγμονώδεις) : Περίγραμμα	Μπούμπας Δ.
ΠΕΜΠΤΗ 16/10/2025	16:00-17:30	Λήψη ιστορικού – αντικειμενική εξέταση σε ασθενείς με μυοσκελετικά ενοχλήματα: Βασικές αρχές	Καράγεωργας Θ.
	17:30-19:00	Εξέταση ανά σύστημα: Αρθρώσεις άνω/κάτω άκρων, ΣΣ	Κουτσιανάς Χ.
Μάθημα 2 Δομή και λειτουργία μυοσκελετικού - ανοσοποιητικού συστήματος			
ΔΕΥΤΕΡΑ 20/10/2025	16:00-17:00	Αρθρώσεις - χόνδρος: Δομή και φυσιολογία	Μαρκέτος Ν.
	17:00-18:00	Οστά: Δομή και φυσιολογία	
	18:00-19:00	Τένοντες, σύνδεσμοι, μύες: Δομή και φυσιολογία	
ΤΡΙΤΗ 21/10/2025	16:00-17:00	Εκφυλιστικές - Μεταβολικές παθήσεις οστών-Ρευματισμοί μαλακών μορίων : Περίγραμμα *(Μάθημα 1)	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-18:00	Εισαγωγή στην ανοσολογία	Μπούμπας Δ.
ΠΕΜΠΤΗ 23/10/2025	16:00-17:00	Βασικές αρχές ειδικής ανοσίας	Καλλιόλιας Γ.

	17:00-19:00	Βασικές αρχές μη ειδικής ανοσίας	Μπανός Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 27/10/2025	16:00-18:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα: Μηχανισμοί ιστικής βλάβης: Εισαγωγή	Σκένδρος Π. (Διαδικτυακά)
ΠΕΜΠΤΗ 30/10/2025	16:00-17:30	Συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα: Μηχανισμοί ιστικής βλάβης: Εισαγωγή	Σκαρλής Χ.
	17:30-18:30	Οργανοειδικά αυτοάνοσα νοσήματα (MS): Μηχανισμοί ιστικής βλάβης: Εισαγωγή	Ευαγγελοπούλου Ε.
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025			
Μάθημα 3 Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες - Συστηματικές ρευματικές παθήσεις - Φροντιστήρια κλινικής εξάσκησης: Κλινική εξέταση ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις			
ΔΕΥΤΕΡΑ 3/11/2025	16:00-17:00	Εισαγωγή στις σπονδυλαρθρίτιδες	Δαούσης Δ. (Διαδικτυακά)
	17:00-19:00	Αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα	
ΤΡΙΤΗ 4/11/2025	16:00-17:00	Ψωρίαση	Βέργου Θ.
	17:00-18:00	Εντεροπαθητικές αρθρίτιδες	Τσερώνης Δ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 10/11/2025	16:00-17:00	Ρευματοειδής Αρθρίτιδα Ι (Παθογένεια)	Σιδηρόπουλος Π. (Διαδικτυακά)
	17:00-18:00	Ρευματοειδής αρθρίτιδα ΙΙ (Κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις)	
	18:00-19:00	Ρευματοειδής αρθρίτιδα ΙΙΙ (Θεραπεία)	
ΤΡΙΤΗ 11/11/2025	16:00-17:00	Αγγειίτιδες Ι (Μικρών-μεσαίων αγγείων)	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-17:30	Αγγειίτιδες ΙΙ (Δευτεροπαθείς)	
	17:30-18:30	Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος Ι (Παθογένεια)	Μπούμπας Δ.
ΠΕΜΠΤΗ 13/11/2025	16:00-17:00	Ρευματική Πολυμυαλγία – Αγγειίτιδες ΙΙΙ (Μεγάλων αγγείων)	Μποκή Κ.
	17:00-18:30	Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος ΙΙ (Κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις - Θεραπεία)	Φανουριάκης Α.
	18:30-19:30	Ψωριασική αρθρίτιδα	Φραγκούλης Γ.
	19:30-20:00	Άλλες παθήσεις με προσβολή αξονικού σκελετού	

ΤΡΙΤΗ 18/11/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21/11/2025	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Κλινική εξέταση ασθενών – Μετρολογία ρευματικών – μυοσκελετικών νοσημάτων	ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ - ΑΤΤΙΚΟΝ - ΛΑΪΚΟ
ΔΕΥΤΕΡΑ 24/11/2025	17:00-18:00	Σ. Sjogren I (Παθογένεια)	Τζιούφας Α.
	18:00-19:00	Σ. Sjogren II (Κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις - Θεραπεία)	Γουλές Α.
ΤΡΙΤΗ 25/11/2025	16:00-17:00	Μυοσίτιδες	Μαυραγάνη Κ.
	17:00-18:00	Σκληρόδερμα	Πανόπουλος Σ.
	18:00-19:00	Αντιφωσφολιπιδικό Σύνδρομο	Τεκτονίδου Μ.
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025			
Μάθημα 4 Εκφυλιστικές παθήσεις αρθρώσεων - Ρευματισμοί μαλακών μορίων - Άλλες παθήσεις			
ΔΕΥΤΕΡΑ 1/12/2025	16:00-18:00	Οστεοαρθρίτιδα (Παθογένεια – Επιδημιολογία - Κλινικές εκδηλώσεις – Διάγνωση)	Κουτσιανάς Χ.
	18:00-19:00	Οστεοαρθρίτιδα (Αντιμετώπιση)	Ηλιόπουλος Α.
ΤΡΙΤΗ 2/12/2025	16:00-17:00	Ουρική - Ψευδοουρική αρθρίτιδα	Τσαλαπάκη Χ.
	17:00-18:30	Λοιμώξεις αρθρώσεων - οστών - μαλακών μορίων	Θωμάς Κ.
ΠΕΜΠΤΗ 4/12/2025	16:00-17:00	Οστεοπόρωση I (Παθογένεια - Διάγνωση)	Ηλιόπουλος Α.
	17:00-18:00	Οστεοπόρωση II (Θεραπεία)	
	18:00-19:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα I (Περιοδικά σύνδρομα πυρετού)	Φανουριάκης Α.
	19:00-20:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα II (N. Still...)	
ΔΕΥΤΕΡΑ 08/12/2025	16:00-17:00	Οστικό οίδημα - Οστεονέκρωση	Τσαλαπάκη Χ.
	17:00-18:00	Συννοσηρότητες ασθενών με ρευματικές παθήσεις: Περίγραμμα - Νεοπλασματικές παθήσεις	Κουτσιανάς Χ.
ΤΡΙΤΗ 09/12/2025	16:00-17:00	Οσφυαλγία	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-18:00	Προαγωγή υγείας-πρόληψη ασθενών με ρευματικά νοσήματα	Μπούμπας Δ.
	18:00-19:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα III (Σαρκοείδωση...)	Καράγεωργας Θ.
ΠΕΜΠΤΗ 11/12/2025	16:00-17:30	Συννοσηρότητες ασθενών με ρευματικές παθήσεις: Καρδιαγγειακές παθήσεις	Πρωτογέρου Α.
	17:30-19:00	Συννοσηρότητες ασθενών με ρευματικές παθήσεις: Λοιμώξεις	Θωμάς Κ.

ΔΕΥΤΕΡΑ 15/12/2025	16:00-17:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ποδοκνημικές αρθρώσεις, άκροι πόδες	Κουτσιανάς Χ.
	17:00-18:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: ισχία, γόνατα	
	18:00-19:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ώμοι, αγκώνες, άκρες χείρες	Γεωργούντζος Α.
ΤΡΙΤΗ 16/12/2025	16:00-17:00	Θέματα γυναικείας υγείας και γονιμότητας σε γυναίκες ασθενείς με ρευματικές παθήσεις	Κατσιμπρή Π.
	17:00-18:00	Θέματα ανδρικής υγείας και γονιμότητας σε άνδρες ασθενείς με ρευματικές παθήσεις	
ΠΕΜΠΤΗ 18/12/2025	16:00-17:00	Εγκυμοσύνη και ρευματικές παθήσεις	Φανουριάκης Α.
	17:00-18:00	Αντιρρευματικά φάρμακα και εγκυμοσύνη	
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026			
ΠΕΜΠΤΗ 08/01/2026	16:00-17:00	ΠΜΣ Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία: Ανασκόπηση Χειμερινού Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-18:00	Ο ρόλος της άσκησης σε ασθενείς με ρευματικά/μυοσκελετικά νοσήματα	Κήτας Γ. (Διαδικτυακά)
ΔΕΥΤΕΡΑ 12/01/2026	16:00-20:00	Αναπληρώσεις Μαθημάτων	
ΤΡΙΤΗ 13/01/2026	16:00-20:00		
ΠΕΜΠΤΗ 15/01/2026	16:00-20:00		
ΔΕΥΤΕΡΑ 19/01/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23/01/2026	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 26/01/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30/01/2026	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 02/02/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 06/02/2026	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2025-2026

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2026			
Μάθημα 5 Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας - εργοθεραπείας στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων			
ΔΕΥΤΕΡΑ 16/02/2026	16:00-17:00	Εισαγωγή στην εργοθεραπεία	Κουλουμπή Μ.
	17:00-18:00	Εργοθεραπεία στις ρευματικές παθήσεις: Εισαγωγή	Κεραμιώτου Κ.
ΤΡΙΤΗ 17/02/2026	16:00-17:00	Εργοθεραπευτική αξιολόγηση στις ρευματικές παθήσεις	Κεραμιώτου Κ.
	17:00-18:00	Εργοθεραπευτική παρέμβαση στις ρευματικές παθήσεις	
ΠΕΜΠΤΗ 19/02/2026	16:00-17:00	Εργονομία στις ρευματικές παθήσεις	Κεραμιώτου Κ.
	17:00-18:00	Ο ρόλος των νερθών άνω άκρων	
ΤΡΙΤΗ 24/02/2026	16:00-18:00	Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας σε ασθενείς με ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις: Εισαγωγή	Σιδέρης Α.
ΠΕΜΠΤΗ 26/02/2026	16:00-17:00	Κλινική φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση: Βασικές αρχές (Άνω άκρα)	Γκεδίκoglου Ι.-Α.
	17:00-18:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων άνω άκρων	
ΜΑΡΤΙΟΣ 2026			
ΔΕΥΤΕΡΑ 02/03/2026	16:00-17:00	Κλινική φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση: Βασικές αρχές (Κάτω άκρα - ΣΣ)	Σακελλαρίου Κ.
	17:00-18:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων κάτω άκρων	
		18:00-19:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων σπονδυλικής στήλης - Οσφυϊκή Μοίρα
ΤΡΙΤΗ 03/03/2026	16:00-18:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων σπονδυλικής στήλης - Αυχενική Μοίρα	Σωτήραλης Ι.
	18:00-19:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων σπονδυλικής στήλης - Θωρακική Μοίρα	Σιδέρης Α.

ΠΕΜΠΤΗ 05/03/2026	16:00-17:30	Η συμβολή του Φυσιάτρου σε ασθενείς με ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις: Εισαγωγή	Διονυσιώτης Ι.
	17:30-19:00	Κλινική Φυσιολογική εξέταση και αξιολόγηση-Βασικές αρχές	
ΔΕΥΤΕΡΑ 09/03/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13/03/2026	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία και αποκατάσταση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις	ΘΡΙΑΣΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, Αναγνώστου Χ. (Φυσιοθεραπεία) Κεραμιώτου Κ. (Εργοθεραπεία)
Μάθημα 6 Ο νοσηλευτικός ρόλος στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων			
ΔΕΥΤΕΡΑ 16/03/2026	16:00-17:00	Εισαγωγή στην νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με ρευματικές παθήσεις	Μαυρέα Ε.
	17:00-18:00	Μετρολογία ρευματικών νοσημάτων: Ρευματοειδής αρθρίτιδα	Τσαλαπάκη Χ.
	18:00-19:00	Μετρολογία ρευματικών νοσημάτων: Σπονδυλαρθρίτιδες	Κουτσιανάς Χ.
ΤΡΙΤΗ 17/03/2026	16:00-17:00	Τρόπος χορήγησης, ενδείξεις, τοξικότητα αντιρευματικών φαρμάκων στην καθημερινή κλινική πράξη - Επαφή με τον ασθενή	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-18:00	Μετρολογία ρευματικών νοσημάτων: Συστηματικά ρευματικά νοσήματα (ΣΕΛ, Σκληρόδερμα, Αγγειίτιδες)	Φανουριάκης Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 23/03/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 27/03/2026	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Ημερήσια Νοσηλεία ρευματικών παθήσεων (ενδοφλέβιες εγχύσεις, εξωτερικό ιατρείο)	ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ - ΑΤΤΙΚΟΝ - ΛΑΪΚΟ
Μάθημα 7 Μυοσκελετικές κακώσεις Χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων			
ΔΕΥΤΕΡΑ 30/03/2026	16:00-17:00	Ο ρόλος της άσκησης στα ρευματικά νοσήματα	Μαυραγάνη Κ.
	17:00-18:00	Ο ρόλος της άσκησης στα ρευματικά νοσήματα	Τσάλεζα Τ.
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2026			
ΠΕΜΠΤΗ 02/04/2026	16:00-17:00	Χειρουργική αντιμετώπιση ρευματισμών μαλακών μορίων	Μπενέτος Ι.
	17:00-18:00	Χειρουργική αντιμετώπιση συνδεσμικών βλαβών γόνατος	

	18:00-19:00	Χειρουργικές επεμβάσεις άκρου ποδός σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις	
ΔΕΥΤΕΡΑ 20/04/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24/04/2026	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Απεικόνιση - Εργαστήριο στις ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις	ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ - ΑΤΤΙΚΟΝ - ΛΑΪΚΟ
Μάθημα 8 Γενικές αρχές αντιμετώπισης χρόνιου πόνου σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις Η οπτική των ασθενών με ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις			
ΔΕΥΤΕΡΑ 27/04/2026	16:00-17:00	Αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα: Σοκ διάγνωσης, επιπτώσεις στην καθημερινότητα-οικογενειακή κοινωνική ζωή	Παπαδάκης Ι.
	17:00-18:00	Γονέας παιδιού με ρευματικό νόσημα: Διαχείριση συναισθημάτων, προβληματισμοί για το μέλλον	Ρέπα Ε.
ΤΡΙΤΗ 28/04/2026	16:00-17:00	Ψωριασική αρθρίτιδα : Επιπτώσεις στην επαγγελματική ζωή-ανησυχία για παρόν και μέλλον	Χατζηγεωργίου Μ.
	17:00-18:00	Ψωριασική αρθρίτιδα : Στίγμα, συμμόρφωση στη θεραπεία-προσδοκίες-πραγματικότητα	Ασημακοπούλου Φ.
ΠΕΜΠΤΗ 30/04/2026	16:00-17:00	Χρόνιος πόνος: Ψυχοκοινωνική υποστήριξη χρονίως πασχόντων ασθενών	Ευσταθίου Γ.
	17:00-18:00	Τεχνικές Χαλάρωσης και Ενσυνειδητότητας στη διαχείριση του χρόνιου πόνου	Λέκκα Φ.
ΜΑΪΟΣ 2026			
ΔΕΥΤΕΡΑ 04/05/2026	16:00-17:30	Χρόνιος πόνος. Η ανάγκη για πολυδύναμη αντιμετώπιση	Καράβης Μ.
	17:30-18:30	Χρόνιος πόνος. Η ανάγκη για πολυδύναμη αντιμετώπιση	Σιδέρης Α.
	18:30-19:30	Χρόνιος πόνος. Η ανάγκη για πολυδύναμη αντιμετώπιση	Κεραμιώτου Κ.
ΤΡΙΤΗ 05/05/2026	16:00-17:00	Τα είδη και οι μηχανισμοί του πόνου	Νίκας Σ.
	17:00-18:30	Οπιοειδή και άλλα επικουρικά αναλγητικά φάρμακα για την αντιμετώπιση του νευροπαθητικού πόνου	Σιαφάκα Ι.
	16:00-17:00	Φλεγμονή και Αλγαισθητικός πόνος	Δικαίου Σ.

ΠΕΜΠΤΗ 07/05/2026	17:00-18:30	Η πρακτική της αναλγησίας του χρόνιου φλεγμονώδους πόνου. Τα Απλά Αναλγητικά και τα Μη Στεροειδή Αντιφλεγμονώδη Φάρμακα	Ηλιόπουλος Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 11/05/2026	16:00-17:00	Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας	Παναγιωτόπουλος Α.
ΤΡΙΤΗ 12/05/2026	16:00-17:00	ΠΜΣ Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία: Ανασκόπηση Εαρινού Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 18/05/2026	16:00-20:00	Αναπληρώσεις Μαθημάτων	
ΤΡΙΤΗ 19/05/2026	16:00-20:00		
ΠΕΜΠΤΗ 21/05/2026	16:00-20:00		
ΔΕΥΤΕΡΑ 25/05/2026	16:00-20:00	Αναπληρώσεις Μαθημάτων	
ΤΡΙΤΗ 26/05/2026	16:00-20:00		
ΠΕΜΠΤΗ 28/05/2026	16:00-20:00		
ΙΟΥΝΙΟΣ 2026			
ΔΕΥΤΕΡΑ 08/06/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12/06/2026	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 15/06/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19/06/2026	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 22/06/2026 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26/06/2026	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	
Οκτώβριος 2026 - Φεβρουάριος 2027	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γραμματεία ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»

Μονάδα Κλινικής Ανοσολογίας-Ρευματολογίας

Β' Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο,

ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Βασ. Σοφίας 114

115 27 Αθήνα

Τηλ.: 213-2088516

Fax: 213-2088399

e-mail: rheum.msk@gmail.com

Ιστοσελίδα : <https://rheum-msk-health.med.uoa.gr/>

LinkedIn : <https://www.linkedin.com/company/msc-rheumatology-musculoskeletal-health>